

بنام خدا

سوالات درس به درس کتاب مدیریت خانواده و سبک زندگی (ویژه دختران)

صحنه اول زندگی با طعم دخترانه

۱- ویژگی بارز دختران، ..... آنهاست.

پاسخ: مهربانی

۲- وجود دختر در خانواده چه تاثیری بر شادابی و طراوت خانه دارد؟ توضیح دهید.

پاسخ: دختر مهربانی های خودش، می تواند ناراحتی ها و اختلافات را در خانه کاهش دهد. می تواند با ظرافت های دخترانه اش به خانه رنگ و بوی دیگری بدهد؛ مهربانی کند و مثل گل به خانه طراوت و شادابی بدهد و در دل دیگران نفوذ کند؛ طوری که اگر در خانه نباشد، همه دلتنگ او شوند.

۳- توضیح دهید چرا دختر باید مورد توجه بیشتری قرار گیرد؟

پاسخ: در واقع این دختر است که اتفاقات را به شکل دیگری درک می کند و به سبک دیگری با همه چیز رفتار می کند. دختر نسبت به خیلی از چیزهایی که دیگران، حتی متوجه شان نمی شوند، حساس است و همه چیز برای او اهمیت دارد. برای همین، دختر باید مورد توجه بیشتری قرار گیرد.

۴- پیامبر اسلام (ص) در مورد توجه و محبت به زنان و دختران چه می فرمایند؟

پاسخ: خداوند متعال با خانم ها مهربان تر از آقایان است؛ هیچ مردی نیست که زنی از محارم خود را شاد کند، مگر آنکه خداوند، روز قیامت او را شاد خواهد کرد.

۵- یک دختر مهربان و فهیم، در حل مشکلات خانواده، چه رفتارهایی را از خود نشان می دهد؟

پاسخ: ۱- وقتی پسری بر سر مسئله ای با پدرش حرفش شده و حاضر نیست کوتاه بیاید و نزدیک است دیگر قهر کند و از خانه بگذارد و برود، ورود مهربانانه دختر خانواده به عنوان یک خواهر عاقل و دلسوز، تأثیر زیادی دارد. ممکن است خودش هم قبلاً با برادرش دعوا کرده باشد و دل پری از او داشته باشد اما به خوبی متوجه است که وقت تلافی کردن نیست. ۲- اگر دختری از دست حرف های پدر و مادر یا حتی برادرش خسته شده است و مدام با آنها لج می کند یا فکر می کند که آنها خیلی روی او حساس اند؛ چه کسی بهتر از خواهر بزرگترش می تواند با گرفتن دست های او در دست های خویش و یا حتی با در آغوش گرفتن او، آرامش را به او هدیه دهد؟ ۳- وقتی پدر و مادر بر سر مسئله ای با هم حرفشان می شود، نقش دختر، طرفداری کرد از یکی و رها کردن دیگری نیست و حتی اگر بداند حق با یکی از آنهاست، طرف او را نمی گیرد. ۴- وقتی پدری مشکلات مالی و اقتصادی دارد، یا اینکه ممکن است اخلاقش تند و خشن شده باشد، دختر می تواند حال و هوای او را عوض کند. لبخندی که دختر به صورت پدر می زند، می تواند خستگی کار و زندگی را از تن او بیرون کند.

۶- در صورت بروز اختلاف میان پدر و مادر نقش دختر برای از بین بردن اختلاف چیست؟

پاسخ: نقش دختر، طرفداری کردن از یکی و رها کردن دیگری نیست و حتی اگر بداند حق با یکی از آنهاست، طرف او را نمی‌گیرد. در چنین شرایطی، نقش دختر، کم کردن فاصله هاست، نه قضاوت کردن بین آنها یا بیشتر کردن دعوایشان. در این شرایط، وقتی پیش پدر و مادر می‌رود، از عشق همیشگی خود به آنها حرف می‌زند. بوسیدن پدر و مادر، می‌تواند تسکین دهنده ناراحتی آنها باشد. برای آنها یک لیوان آب می‌برد و از خوبی‌های هر دوی آنها و نیاز خود و بقیه، به آنها سخن می‌گوید. این همان سرمایه‌محبتی است که خدا به دختر داده و او را نشانه رحمتش قرار داده است.

۷- پیامبر اسلام (ص) در مورد اهمیت محبت فرزندان به والدین چه می‌فرماید؟

پاسخ: هیچ فرزند صالحی به والدینش نظر پر مهر و رأفت نمی‌افکند، مگر آنکه خداوند به او در برابر هر نگاه، ثواب و پاداش یک حج پذیرفته شده می‌دهد؛ هرچند که این نگاه، روزی صد بار تکرار شود.

۸- اولین جایی که هر کس، نه فقط یک دختر، در آن می‌تواند درباره خصوصیات خودش چیزی بداند، ..... است.

پاسخ: خانواده

۹- قضاوت افراد خانواده در مورد دختر در چه مواقعی خود را نشان می‌دهد؟

پاسخ: گاهی در لابه لای گلایه‌های مادرانه، یا نصیحت‌های پدرانه و یا بگو و مگوهای برادرانه و خواهرانه، خود را نشان می‌دهند.

۱۰- از نگاه اهل بیت دختران چه نقشی برای پدران خود دارند؟

پاسخ: از نگاه اهل بیت، دختران برای پدرانمانند گل‌هایی خوش بو و بابرکت‌اند.

۱۱- وقتی به پیامبر اسلام (ص) می‌گفتند کسی دختر دار شده حضرت چه می‌فرمودند؟

پاسخ: با نگاهی پدرانه و لبخندی سرشار از شادی، می‌فرمودند: دختران چه فرزندان خوبی هستند: سرشار از لطف؛ آماده کمک به پدر و مادر؛ انس‌گیرنده؛ باعث برکت؛ ریز بین و هنرمند و ظریف‌کار؛ پرستار خانواده؛ و پیش قدم در محبت و انس به پدر و مادر.

۱۲- حضرت علی (ع) خطاب به مردان در مورد زنان چه می‌فرماید؟

پاسخ: زنان در خانه‌های شما گل‌هایی لطیف‌اند که باید نسبت به آنها با کمال دقت و ظرافت رفتار کرد. زن، پیشکار و خدمتگزار شما نیست. که خیال کنید کارهای سنگین، که بیش از حد طاقت‌اوست، باید به او محول کرد.

۱۳- در مورد جایگاه دختر در نگاه قرآن چه مواردی قابل ذکر می‌باشد؟

پاسخ: ۱- خداوند در سوره تکویر بعد از بیان جملات متعدد در زمینه وقوع قیامت، از بین ظلم‌هایی که در تاریخ بر انسان‌ها رفته، ظلم به دختران را مورد سؤال و بازخواست قرار داده است. این نشانه اهمیت این مسئله و توجه قرآن به دختران است. ۲- در زمانی که دختر مورد بی‌مهری بود و به حساب نمی‌آمد و مردم دختر داشتن را ننگ می‌دانستند، خدا حضرت فاطمه را به پیامبر خود، هدیه کرد. پیامبر عاشق دخترش بود. او را می‌بوسید و می‌بویید و هیچ کس برایش مثل او نبود. پس از فوت پسران پیامبر،

دشمنان حضرت به او ابتر می گفتند؛ یعنی کسی که نسلی از وی باقی نخواهد ماند. پس، خداوند متعال با نزول سوره کوثر، نسل پرخیری را به پیامبر بشارت داد: «إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ». کوثر یعنی «خیر و خوبی بسیار زیاد»؛ یعنی «جوشان و ماندگار». این کوثر یا نسل پرخیر، از دختر پیامبر یعنی حضرت فاطمه (س) به وجود آمد. ۳- در داستان ولادت حضرت مریم نیز که در قرآن آمده است، می خوانیم که مادر آن حضرت به خدا گفت: نذر کرده بودم او را برای کارگزاری به حرم تو بفرستم اما او یک دختر است! ندا آمد: خدا بهتر می داند تو چه به دنیا آورده ای؛ «لَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَى»؛ هیچ کدام از مردان روزگار شما یا پسری که تو در نظر داشتی، به پای این دختر نمی رسد. او سرور زنان عصر خود خواهد بود. تو چیزی از ما خواسته بودی و ما بهتر از آن را به تو دادیم. پسری خواسته بودی که او را خادم حرم کنی! دختری به تو دادیم که دردانه حرم شد.

۱۴- در آیه «إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ»، کوثر به چه معنی می باشد؟

پاسخ: کوثر یعنی «خیر و خوبی بسیار زیاد»؛ یعنی «جوشان و ماندگار».

۱۵- بعنوان یک دختر با اختلاف چگونه برخورد کنیم تا حرمت ها و همبستگی خانوادگی مان به هم نخورد؟

پاسخ: برای حفظ حرمت ها و همبستگی های خانوادگی، باید شأن و جایگاه پدر و مادر حفظ شود. اختلاف سلیقه داشتن با پدر و مادر بد نیست. تصمیم گیریهای سریع و نسنجیده، بدون فکر عمل کردن و نیز تندی کردن بد است. انتظار نداشته باشید که پدر و مادر اصلاً به شما تذکر ندهند. زمانی که خودتان با یک بچه کوچک تر طرف می شوید، چقدر از این بکن نکن ها به او می گوئید؟ مطمئن باشید کمک های فکری پدر و مادر و بکن نکن های مشفقانه آنها، جلوی پیشرفت واقعی شما را نمی گیرد.

۱۶- محوری ترین اصل در خانواده چه می باشد؟

پاسخ: پدر و مادر حتی اگر در اشتباه اند، نباید حرمتشان شکسته شود. این محوری ترین اصل در خانواده است.

۱۷- در همه اختلافات میان شما و پدر و مادر چه حالتی را می توان تصور کرد؟ بیان کنید.

پاسخ: ممکن است شما اشتباه کرده باشید و حق با پدر و مادرتان باشد؛ ممکن است حق با هر دوی شما باشد و این اختلاف مربوط به تفاوت سلیقه ها یا یک برداشت اشتباه باشد. ممکن است حق با شما باشد و پدر و مادرتان اشتباه کرده باشند. در نهایت، ممکن است هم شما و هم پدر و مادرتان اشتباه کرده باشید.

۱۸- برای طرف شدن اختلاف میان شما و پدر و مادر و حتی دیگران چه راه حلهایی وجود دارد؟ یک مورد را بیان کنید.

پاسخ: یکی از راه های حل مسئله این است که شخص بتواند موضوعی را که با دیگری در آن اختلاف دارد از دید آن شخص ببیند و خودش را کاملاً جای او بگذارد تا بتواند نظر او را در مورد آن موضوع، خوب درک کند. دیدگاه دیگران به فرد کمک می کند منطقی بودن صحبت های دیگران را بهتر درک کند و آنها را راحت تر بپذیرد.

۱۹- اگر همه تلاشتان را کرده اید ولی باز هم با پدر و مادر مشکل دارید، چه باید بکنید؟

پاسخ: لازم است از یک مشاور امین یا یک بزرگتر مانند پدر بزرگ یا مادر بزرگتان کمک بگیرید.

زندگی با طعم رضایت

صحنه دوم

۲۰- توضیح دهید نوجوانی چگونه سنی است؟

پاسخ: نوجوانی سنی است که افراد در آن نقشها و موقعیتهای مختلفی را امتحان می کنند تا نقش و موقعیتی که بیشترین سازگاری با روحیات شخصی شان دارد را پیدا کنند. در این سن به کارهای مختلفی دست می زنند و هرچیزی را آزمایش می کنند تا علایق و جهت گیریهای خودشان را پیدا کنند. الگوهای مختلف را امتحان می کنند و خودشان را به افراد مختلفی شبیه می کنند و تا پیش از شکل گیری هویتشان، احساس سردرگمی می کنند.

۲۱- شکل گیری هر چه سریع تر هویت فرد چه اهمیتی دارد؟

پاسخ: هر چه زودتر هویتتان را پیدا کنید، زمان بیشتری برای پیشرفت پیش رو دارید.

۲۲- هویت یعنی چه؟ تعریف کنید.

پاسخ: هویت به مجموعه افکار، ویژگیها و روحیات یک فرد و آنچه وی را از دیگران متمایز می کند، گفته می شود.

۲۳- توضیح دهید هویت از چند بخش تشکیل می شود؟

پاسخ: هویت دو بخش دارد؛ یک بخش آن شناخت وضعیت موجود و چیزهایی است که در اختیار شما قرار دارد. جنبه دیگر آن، ساختن آینده ای است که در اختیار شماست.

۲۴- دو اصل محوری هویت را بیان کنید.

پاسخ: هویت دو اصل محوری دارد: اول اینکه خودت را بشناسی و دوم اینکه آینده خودت را انتخاب کرده و بسازی.

۲۵- اهمیت هویت در زندگی فرد چیست؟

پاسخ: هویت، ترکیبی از داشته ها و نداشته هاست؛ یعنی من چه هستم و چه نیستم، چه باید باشم و چه نباید باشم. هویت، بایدها و نبایدهای رفتار را تعیین می کند و ویژگی فرد و تفاوت فرد را با دیگری ترسیم می کند.

۲۶- کسانی که از هویت خود ناراضی اند به کدام بخش هویت خود توجه بیشتری دارند؟

پاسخ: بیشتر کسانی که از هویت خود ناراضی اند، صرفاً به بخش اول هویت خود و جنبه های منفی آن توجه می کنند و جنبه دوم هویتشان را که انتخاب و اختیارشان برای ساختن آینده است، نادیده می گیرند.

۲۷- اگر شما هم درباره آنچه هستید، ابهامات زیادی دارید یا اینکه از آنچه هستید فرار می کنید، بخش (اول - دوم) هویتتان را هنوز به درستی شکل نداده اید.

پاسخ: اول

۲۸- اگر شما هم درباره آنچه هستید، ابهامات زیادی دارید یا اینکه از آنچه هستید فرار می کنید، چه مشکلی دارید؟ برای رفع این مشکل چه باید انجام دهید؟

پاسخ: بخش اول هویتتان را هنوز به درستی شکل نداده اید. برای این کار لازم است شناخت خود را از وضعیت موجودتان تکمیل کنید. اگر بخش هایی از این هویت را دوست ندارید، باید برای تغییر یا ترمیم آن تصمیم بگیرید.

۲۹- استعدادها و توانمندی ها و موقعیت هر فرد باید متناسب با ..... به او داده شود.

پاسخ: مسیر آینده اش

۳۰- توضیح دهید داشتن بیشترین امکانات، همیشه بهترین حالت برای فرد نیست. با ذکر مثال.

پاسخ: استعدادها و توانمندی ها و موقعیت هر فرد باید متناسب با مسیر آینده اش به او داده شود. ممکن است امکانات زیاد، یک نفر را به سمت تنبلی بکشاند و فرد دیگری را به سمت موفقیت هدایت کند در حالی که کمبود امکانات ممکن است نفر اول را به کار و تلاش وادار کند و نفر دوم را به ناامیدی بکشاند.

۳۱- از راهکارهای مختلف موجود برای مواجهه با کمبودها به چهار مورد اشاره کنید.

پاسخ: ۱- آنچه را نمی توانید تغییر بدهید، بپذیرید. ۲- به جای تمرکز بر محدودیت ها و حتی پذیرش آنها، اساساً به آن توجهی نکنید و به این بیندیشید که چه امکاناتی در اختیار دارید. ۳- زندگی خود را محدود به این دنیا نپنداریم و جاودانگی خود را به رسمیت بشناسیم. ۴- پروردگار کریم، دانا و توانایتان، شمارا در بهترین نقطه «نسبت به خودتان» خلق کرده است.

۳۲- از آنجا که رشد و پیشرفت انسان، به همان اندازه که در گرو امکانات اوست، تابع ..... او نیز می باشد.

پاسخ: محدودیت های

۳۳- نقطه بهینه هر انسانی با انسان دیگر فرق (دارد - ندارد) و لزوماً بهترین وضعیت، به معنی (کمترین - بیشترین) امکانات نیست.

پاسخ: دارد - بیشترین

۳۴- برای انتخاب و ساخت هویت آینده خود چه مراحل را باید پشت سر بگذاریم؟

پاسخ: در مرحله اول «اهدافتان» را روشن کنید و در مرحله دوم، «الگوی» آینده هویت خود را متناسب با آن اهداف، انتخاب کنید.

۳۵- در انتخاب و ساخت هویت فرد، هدف باید چه ویژگی باید داشته باشد؟

پاسخ: هدف شما باید در برگیرنده نیازهای اساسی شما باشد و هیچ جایی برای توقف نداشته باشد؛ هدفی که هرگاه بخشی از آن را درمی یابید، افق جدیدتری به رویتان باز شود.

۳۶- به چه دلایلی فرد به الگو نیاز دارد؟

پاسخ: اول اینکه واقعیت های دنیا آن قدر متفاوت و پیچیده اند که خیلی وقت ها به راحتی نمی توان خوب را از بد و حق را از ناحق تشخیص داد. دوم اینکه برخی مواقع می دانیم کاری خوب است ولی باز هم انگیزه لازم برای انجام دادن آن را نداریم، اما وقتی بدانیم کسی هم که دوستش داریم این کار را انجام می دهد، برای انجام آن انگیزه پیدا می کنیم.

۳۷- داشتن الگو برای شکل دهی و انتخاب هویت چه فوایدی برای فرد دارد؟

پاسخ: اگر شخص، الگوی مطمئنی داشته باشد، می تواند با اطمینان کردن به او از خیلی از این مشکلات نجات پیدا کند؛ یعنی این الگو به آدم بینش می دهد. بعضی وقت ها الگو به ما انگیزه انجام دادن یک کار را می دهد.

۳۸- الگوی مورد نظر جهت شکل دهی و انتخاب هویت چه خصوصیات باید داشته باشد؟

پاسخ: فردی می تواند الگوی مناسبی باشد که از محدوده زمان و مکان فراتر برود و کامل باشد. همچنین، باید مطمئن باشید که الگویتان خودش در انتخاب مسیر و یا جهت اشتباه نکرده است تا بتوانید با اطمینان از او پیروی کنید.

۳۹- در الگوگیری جهت ساخت و انتخاب هویت از چه روشی باید استفاده کنیم؟

پاسخ: در الگوگیری باید از روش جهت گیری استفاده کرد نه نسخه برداری.

۴۰- مهم ترین و اولین جایی که هویت شما خودش را نشان می دهد، ..... شماست.

پاسخ: ارتباطات

۴۱- از میان ارتباطات، ارتباط با .....، نزدیک ترین و سرنوشت سازترین بخش ارتباطات شماست.

پاسخ: پدر و مادر

۴۲- حضرت امام رضا (ع) در مورد قدرشناسی فرزندان از پدر و مادر چه می فرماید؟

پاسخ: کسی که از والدینش تشکر نکند و قدردان زحمات آنها نباشد، در واقع از خدا هم تشکر نکرده است! چرا که خداوند، احسان به پدر و مادر را در کنار بندگی خود قرار داده است. پس، آن کسی که جایگاه پدر و مادر را تا این حد بالا برده است، خداست.

۴۳- خداوند در قرآن در مورد قدرشناسی و نیکی به پدر و مادر چه می فرماید؟

پاسخ: و پروردگارت فرمان داده: جز او را نپرستید و به پدر و مادر نیکی کنید! هرگاه یکی از آن دو، یا هر دوی آنها نزد تو به سن پیری رسند، کمترین اهانتی به آنها روا مدار و بر سر آنها فریاد مزن و گفتار لطیف و سنجید و بزرگووارانه به آنها بگو.

۴۴- بهترین راه برای نشان دادن احترام به پدر و مادر چه می باشد؟

پاسخ: ارتباط و گفت و گو بهترین راه برای نشان دادن احترام به پدر و مادر است.

۴۵- پیامبر اکرم (ص) در مورد حق پدر بر فرزند چه می فرماید؟

پاسخ: فرزند نباید پدرش را به اسم صدا کند، پیشاپیش او راه نرود، پیش از پدر ننشیند و زمینهٔ اهانت کردن مردم به او را فراهم نکند.

۴۶- نظر پیامبر اکرم (ص) در مورد به اسم صدا زدن پدر و مادر را بیان کنید.

پاسخ: پیامبر (ص) به اسم صدا زدن پدر و مادر را بی ادبی می دانستند و می فرمودند باعث فقر می شود.

۴۷- براساس احادیث و روایات در مقابل والدین چگونه باید باشیم؟

پاسخ: در هر حالی از آنها تشکر کن؛ در مقابل آنها متواضع باش و از آنها حرف شنوی کن؛ مگر اینکه تو را به کاری بر خلاف دستور خدا وادار کنند. باید از هر راهی به آنها احسان و نیکی کنی و مال، موقعیت، جان و توان خودت را نثارشان کنی. نباید جلوتر از آنها راه بروی و خیره خیره به آنها نگاه کنی. در جایی که آنها هستند صدایت باید پایین باشد.

۴۸- چرا هیچ چیز در دنیا نگران کننده تر از ناراحتی و نارضایتی پدر و مادر نیست؟

پاسخ: زیرا نفرین پدر تا ابرها بالا می رود و نفرین مادر از تیغ برنده تر است.

صحنه سوم زندگی با طعم تردید

۴۹- دلایل افت تحصیلی یا ترک تحصیل بعضی افراد بعد از ازدواج را بیان کنید.

پاسخ: دلیل عمده درس خواندن بعضی از افراد، نه خود علم بلکه پر کردن بعضی از خلأها مثل کسب منزلت اجتماعی است، که برای یک فرد مجرد خیلی اهمیت دارد و البته بعد از ازدواج، چیزهای دیگری برای او مهم می شود. بعضی از افراد برنامه ریزی صحیحی در زندگی ندارند و نمی توانند زمان خود را به نحوی مدیریت کنند که به همه کارهایشان برسند. بعضی از افراد به خاطر تحصیلات عالی، برای خودشان جایگاه خاصی نسبت به دیگران قائل اند؛ این رفتار باعث حساسیت و مخالفت اطرافیان برای ادامه تحصیل چنین افرادی می شود. بعضی از افراد موقع درس خواندن یا امتحانات، فشارهای شدیدی به خود و خانواده وارد می کنند و همین امر باعث نگرانی اطرافیان و مخالفتشان با تحصیل آنها می شود. برخی هم به رغم علاقه مندی به درس، به علت مخالفت بیجای همسر یا خانواده مجبور به ترک تحصیل می شوند. گاهی اوقات احساس کمبود در مردها، حس رقابت طلبی بی مورد مرد به زن و سوء ظن بیمارگونه مردان عامل شکست و توقف تحصیلی زنان است.

۵۰- مدیریت صحیح زندگی و تحصیلات، وابسته به رعایت چه نکاتی است؟

پاسخ: ۱- هیچ بعد زندگی را فدای بعد دیگری نکنید. ۲- پیشرفت در تحصیل، همیشه با موقعیت های بهتر برای ازدواج همراه نیست. ۳- می توانید با همسر خود ادامه تحصیل بدهید. ۴- آنچه واقعا مانع تحصیل است، ازدواج نیست؛ بلکه نوع انتخاب است. ۵- البته ازدواج و تشکیل خانواده، زمان هایی را از شما می گیرد، اما در عوض، یک اشتغال ذهنی دائمی را از دوشتان برمی دارد؛ به این معنی که تکلیف زندگی آینده تان روشن می شود و برای خودتان هدف مشخص تر و واقعی تری تنظیم می کنید. ۶- اگر هنگام درس خواندن تصمیم به ازدواج گرفتید، این را بدانید که شروع ازدواج نباید با مقاطع حساس تحصیلی مانند کنکور همراه باشد؛ چون در ماه های اول ازدواج، تحصیلاتان تحت تأثیر قرار می گیرد. ۷- نوع رشته یا محیط تحصیل دانشگاهی، می تواند نقش مهمی در سازگاری با زندگی مشترک داشته باشد. ۸- با مدیریت صحیح، برنامه ریزی و حذف بعضی از کارها از جمله مهمانی ها و مسافرت های غیرضروری، دیدن فیلم یا اختصاص دادن وقت زیاد به فضای مجازی، زمان خود را برای کارهای مهم زندگی تان از جمله تحصیل آزاد کنید. ۹- اگر احساس می کنید نمی توانید به خوبی هم به ازدواج و هم به تحصیل خود برسید، از یک مشاور مورد اعتماد کمک بگیرید.

۵۱- توضیح دهید چرا پیشرفت در تحصیل، همیشه با موقعیت های بهتر برای ازدواج همراه نیست؟

پاسخ: چرا که هرچه مدارک تحصیلی و سن بالاتر می رود، توقعات شما و طرف مقابل نیز افزایش پیدا می کند و تعداد خواستگاران و تناسبشان با شما کمتر می شود.

۵۲- از دلایل مختلفی که موجب ترس و واهمه دختران از ازدواج می شود چند مورد را ذکر کنید.

پاسخ: برخی از دختران تجارب شکست در زندگی را در اطراف خود دیده اند. به همین سبب، از شکست در ازدواج یا خطر طلاق می ترسند. بعضی دیگر نیز از اینکه انتخابشان نامناسب باشد نگران اند. برخی به خاطر نداشتن مهارت های زندگی، از ازدواج واهمه